

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; de buitelandse f 6.00; franko door het geheele Rijk. Prijzen, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

DOYDERDAG 13 DECEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cent zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 December.

De zaak van de aanbesteding der koperen plaatjes is nog gisteren de gansche zitting bezig gehouden. Het geven ons niet in het onderzoek dezer teedere motie, die al ligtelijk de eer van een fatsoenlijk man kunnen rooven, zonder dat die roof geregtvaardigd is. Wij zeggen dat niet voor de leden der Tweede Kamer, die haar op het tapijt hebben gebracht en behandeld. De volksvertegenwoordiger heeft groote en moeilijke pligten te vervullen en is daartoe bij eede gebonden. Waar eenige twijfel bestaat of 's lands belang is behartigd, daar moet hij onderzoek doen, al zou dat onderzoek ook de tederste partikuliere belangen kweten. Hij mag niet, waar de groote lan's-belangen het eischen gebieden, zwijgen uit vrees van aan eenige partikuliere belangen te schaden. Hij kan daarenboven versterken spreken, omdat hij inlichtingen bezit en officiële berichten inzicht, die aan het publiek oog onttrokken blijven. Voor ons die niets vernemen, dan hetgeen publiek is. De criten, zooals zij plaats gehad hebben gedurende eene belangrijke onderhandeling van de Regering met de inlichters naar de koperen plaatjes, niet van nabij kunnen waarnemen — voor ons is het moeilijk, zoo niet onmogelijk een oordeel op te maken. Wij onthouden ons daarvan. Wij konstatereeren alleen, dat de heer van Vliissingen, die aanemer is van die plaatjes, geheel buiten verdenking is gebleven, en dat de duisternis omtrent de toedracht der zaak niet hem, maar het departement van Koloniën en den Regeringsagent uit de muntmeesters heeft getroffen. Die duisternis, waarvan in de Kamer spraak is geweest, door de *Arnhemse Courant*, in haar Nummer van gisteren, in bijzondere vragen uiteen gezet. Wij hopen hier volgen, opdat onze lezers zouden weten waarover de beraadslaging dienaangaande heeft geloopt. Ziehier wat de *Arnhemse Courant* schrijft:

„Wij bepalen ons tot het aanstippen der voornaamste punten, waarover de opheldering behoort te loopen.
„1°. Over de voorwaarden van aanbesteding, die men neemt *zonder weergade*, en niet onduidelijk beticht van gesteld te zijn met het oog op bijzondere belangen.
„2°. De erkende omstandigheid, dat de muntmeester met een belanghebbende eene overeenkomst heeft gesloten, waarbij hij voor zich eene uitkeering van 50 of 60 duizend gulden bedong — (de lezing verschilt omtrent het cijfer) aan welke overeenkomst *acht dagen* vóór de aanbesteding — dit blijkt uit den brief van den belanghebbende in de *N. Rotterdamsche Courant* — en dus nadat het bekend was, dat de muntslag aan den muntmeester zou worden opgedragen — zou zijn gerevancheerd.

„De minister van finantiën, die zich reeds ten deele over deze zaak heeft uitgelaten, meent dat een gevoel van *betamelijkheid* den muntmeester tot die renuntiatie zal hebben bewogen. Wij laten dien grond gaarne gelieden. Wij nemen gaarne aan, dat de muntmeester niet hebbe gearzeld een offer van 50 of 60 duizend gulden aan de *betamelijkheid* te brengen. Het zij ons echter vergund Z. Exc. in bedenking te geven, of daarnaast ook niet een andere grond eenig gewigt kan hebben gehad. Het komt ons namelijk voor, dat eene inzage der artikelen 175 en 177 van den Code Pénal (1) wel aanleiding zou hebben kunnen geven tot eenigen twijfel of de bedoelde overeenkomst met de strafwet te rijmen ware. En juist daarom schijnt het ons eene zoo wenschelijke zaak toe, dat de minister zoo *stellig* kon verzekeren: aan die overeenkomst was vóór de aanbesteding gerevancheerd.

schelijke zaak toe, dat de minister zoo *stellig* kon verzekeren: aan die overeenkomst was vóór de aanbesteding gerevancheerd.

„3°. Zal de minister van Finantiën inlichting behoeven te geven omtrent de beweerdde onregelmatigheid in de gunning der aanbesteding, welke bij *gedeelten* zou hebben plaats gehad, terwijl althans voor een gedeelte eene inschrijving tot lager bedrag bestond.

„4°. Wat er van is zooals thans schijnt te blijken dat aan één der belanghebbenden is medegedeeld, dat hij geene invoerrechten onder zijne berekening behoefde te begrijpen, terwijl dit aan zijne mededingers niet alleen niet is opgegeven, maar aan hen is verklaard, dat niet in het geringste van het bestek zou worden afgeweken.

„5°. Wat er is van het beweren, dat een deel der muntplaatjes, in strijd met de wet, buitenslands wordt vervaardigd.

„6°. Op wat gronden van recht en billijkheid vrijdom van het recht van invoer van de bladen of reepen koper is verleend geworden.

„7°. Wat er is van het beweren, dat de schatkist daardoor een verlies van f 189,000 lijdt of kan lijden.

„8°. Of werkelijk, in strijd met het bestek, vóór er nog eenige muntplaatjes waren afgeleverd, ja, vóór nog een enkele pletrol in werking is, 100,000 Ned. ponden oude duiten door den minister zijn afgeleverd.

„Dit zijn, meenen wij, zoo ongeveer de hoofdpunten, waarom zich bijzonderheden van minder belang komen groepeeren, die, al naarmate men ze weet te schikken, die hoofdpunten in een verschillend licht plaatsen.”

In de zitting van Maandag zijn al die punten voor en tegen beproven door den minister van Koloniën en den heer van Basse. Het gevolg daarvan was, dat de heer Thorbecke aan het slot der zitting de meening uittede dat hij het niet dienstig achtte, deze beraadslaging voort te zetten, maar veelmeer tot eene *parlementaire enquête* besluiten zou.

In de zitting van gisteren (Dingsdag) werd door de heeren Dullert en Blaupot ten Cate het voorstel gedaan tot het houden van eene *parlementaire enquête* nopens de zaak der koperen plaatjes. Zij verklaren daarbij, dat zij geen ander doel hebben, dan de zaak in het helderst daglicht te stellen, en dat zij nopens de eerlijkheid van de Regering geen den minsten twijfel bezitten. Zij willen slechts verhinderen, dat niet door het overblijven van iets duisters of raadselachtigs aan de waardigheid der Regering en der Kamer worde te kort gedaan. Zij hopen daarom, dat de Regering hun voorstel zal ondersteunen. Zij hebben gearzeld tot de voordragt te besluiten; maar toen de minister in de vorige zitting zeide, dat er in deze zaak niets duisters moest overblijven, hebben zij gemeend hem daartoe de gelegenheid te moeten aanbieden.

Na dit voorstel vraagt niemand het woord. De heer Elout van Soeterwoude staat daarom op om een enkel woord te zeggen. Hij is van meening, met den heer Thorbecke, dat de discussie moet gesloten worden; maar niet door middel van eene *enquête*, die hier in eene administratieve zaak niet te pas komt. Zoo er eenig gevolg aan de zaak moet worden gegeven, dan moet hier de wet op de ministeriële verantwoordelijkheid worden ingeroepen of art. 166 van den Code Pénal. Daarvan kan echter geen spraak zijn en het is zelfs eene ongerijmdheid daaraan te denken. Hij laat in 't midden of een derde persoon misbruik kan hebben gemaakt van de voorkennis, die hij had; maar de handelingen der betrokken ministers geweest binnen den kring hunner bevoegdheid. Te lang, zegt hij, heeft de Kamer zich opgehouden met de firma Enthoven en Co. Hij stelt dus voor de discussie daarover te sluiten met de motie van orde: dat de Kamer, gehoord de gegevene inlichtingen, overgaat tot de orde van den dag.

Over die motie van orde ontstaat eene langdurige discussie, nadat de minister van Buitenlandsche Zaken die toegejuicht en met beide handen aangegrepen heeft als eene goedkenning der gegevene inlichtingen. Daarbij voeren verscheidene sprekers het woord. De twee sprekers, die het meest hebben bijgedragen om de zaak in het parlement te behandelen, de heeren van Goltstein

en Wintgens, verklaren zich te vreden over de gegevene inlichtingen, voor de motie van orde tegen de *parlementaire enquête*. Ook de heer Groen van Prinsterer sluit zich bij hen aan in eene uitvoerige rede, waarin hij, gelijk de minister van Buitenl. Zaken, met meer dan gewone warmte en levendigheid, de *enquête* verwerpt, als onnoodig, schadelijk, ongrondwettig en bestemd om het ministerie te doen vallen. Dan, na zoo warm het ministerie te hebben verdedigd, eindigt hij met de voor de Regering weinig beuoedigende verklaring, dat het ministerie, als alles voor den wind gaat, en hij stelt te dien einde vele voorwaarden, nog kan blijven leven tot Junij 1856. En uit dien hoofde zou het onvergevelijk zijn, als de *parlementaire enquête* thans het ministerie kwam omverwerpen, en, zooals de spreker dat noemt, een parlementair brandmerk op de kroon der ministers drukken. Hij zou dan de minister van Buitenl. Zaken uitnoodigen te antwoorden niet met een *coup d'état*, maar met een *coup d'éclat*, door de ontbinding der Tweede Kamer. De nederlandsche natie, zegt de heer Groen, wil niet dat de nederlandsche Staatslieden door de insinuatien van teleurgestelde spekulantanten door het slijk worden geslettrd.

Men ziet daaruit dat het voorstel der *parlementaire enquête* de discussie van natuur heeft doen veranderen, en dat zij geworden is eene quaestie tegen den heer Thorbecke en zijne partij, dank zij der behendige taktiek van den minister van Buitenlandsche Zaken, bijgestaan door den heer Groen. Daardoor is de heer Thorbecke, in plaats van de koperen plaatjes, in de discussie geschoven, en zoo de koperen plaatjes nog genoemd worden, dan is het minder om ze den minister van Koloniën, dan om ze den heer Thorbecke op de schouderen te leggen. Niet zonder rede beklagt de heer Thorbecke zich over zulke omkeering; hij komt op tegen hetgeen men hem ten onregte in den mond legt, en tegen de interpretatien aan zijne woorden gegeven. Maar nadat de discussie eenmaal op dat terrein was gebracht, was zij niet meer daarvan af te brengen. Overigens de *parlementaire enquête* was, in dit geval, welken plooi men daaraan ook mogt geven, een *échec* niet slechts voor den minister van Koloniën, maar tevens voor het gouvernement. De overgrootste meerderheid heeft zich daarmee niet kunnen vereenigen. Zij heeft, met 45 stemmen tegen 16, de motie van orde aangenomen, en daarmede *evens* de gegevene inlichtingen van de ministers van Finantiën en van Koloniën goedgekeurd en de *parlementaire enquête* verworpen.

Bij dezen uitslag der zaak is door vele sprekers, onder anderen door den heer Groen, de quaestie van den muntmeester in het midden gelaten. Ook is in 't midden gelaten de vraag, of door den minister van Koloniën wellicht eene of andere fout is begaan. De heer Groen heeft gezegd, dat niemand het recht heeft om onfeilbare ministers te vorderen. Maar er is daarentegen gekonstateerd, dat door de betrokkene ministers is gehandeld in 't belang van het land, en dat hunne handelingen ontwijfelbaar den stempel dragen van de meest mogelijke goede trouw.

„Ongelukkig de natie, zegt Ch. Sainte-Foi, welker schrijvers het aan waarheidsliefde mangelt!” En te regt. Haar geest zal met logentaal gevoed, haar zedelijk gevoel tot in den grond verbasterd worden: wat is er niet van zulk eene natie te wachten? Men moet aannemen dat dit niet begrepen wordt door zoo velen, wier pen slechts door haat tegen de Katholieken bestuurd schijnt te worden, en die van lastertaal en verdichtselen het dagelijksch brood maken van de Protestanten in Nederland, die hen lezen. Was het te veronderstellen, dat zij inzagen, welke van het verkrachten der waarheid, dat hun dagwerk is, de bijna onvermijdelijke gevolgen zijn zullen — wij willen den naam niet uitspreken, met welken zij in dat geval verdienden gebrandmerkt te worden.

Wie, tot zijne gestadige ergernis, als wij, verplicht is kennis te nemen van de voortbrengselen der schrijvers, die wij op 't oog hebben, zal ons toegeven, dat het moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk, is één publicist onder de anti-papistische pennevoerders aan te wijzen, die, onder het bedoelde opzigt, eene gunstige uitzonde-

(1) Deze artikelen luiden:
Art. 175. Alle ambtenaren of die eenen openbaren post bekleeden, alle agenten van de hooge Regering, die, hetzij door gesimuleerde handelingen, hetzij door tusschenkomst van anderen, eenig belang hoegenaamd genomen of aangenomen zullen hebben in verrigtingen, aannemingen, ondernemingen of beheeringen, waarvan of waarover zij ten tijde van de verrigting, in het geheel of ten deele, het bewind of het toezigt hadden, zullen gestraft worden enz.
Art. 177. Alle openbare ambtenaren hetzij van regtsbewind alle agenten of bewindvoerders van eenig openbaar bestuur, die eenige aanbiedingen of beloften aangenomen, of eenige giften of geschenken ontvangen zullen hebben, tot het doen van eenige zelf regtmatige verrigting van zijnen post of ambt, doch aan welke geene betaling verknocht is, zal met de *kaak* (dus) gevangenis van 3 tot 5 jaar) gestraft worden enz.

ring maakt op zijne bentgenooten. Aan allen schijnt de waarheid even lief; allen schijnen op een naauwgezet onderzoek van hetgeen zij hun publiek zullen toedienen, denzelfden prijs te stellen; allen schijnen in eene gelijke mate doordrongen van hun eersten plicht, van dien namelijk, van alleen de waarheid en niets anders dan de waarheid te dienen door hun arbeid: — wanneer maar het partij-belang door hun schrijven bevorderd en er den tegenstanders maar eenig nadeel door kan worden toegebracht — wat zouden zij zich dan nog aan iets anders storen? Is waar, dat niet allen dat even lomp en brutaal doen uitkomen; dat er zijn, wien veeleer vooroordeel en onkunde dan kwade trouw ten verwijt kan worden gemaakt; dat er weer anderen zijn, die zouden willen doen gelooven, dat het partij belang bij hen minder geldt dan het belang der waarheid. Bij slot van rekening komt echter hun aller doen en laten op hetzelfde neer: de gehate Katholieken en al wat dezen het dierbaarst is, moeten belasterd, moeten verdacht, gemaakt, moeten zoo veel mogelijk in een slecht daglicht gesteld worden, opdat andersdenkende landgenooten eerst van hen afkeerig en later hun vijandig worden — ziedaar het eenige doel, waarnaar *per fas et nefas*, dat is eene bijzaak, door de bedoelde schrijvers gestreefd wordt.

Trekt men het soms in twijfel? Eenige uittreksels uit de laatste Nummers van eenige protestantsche bladen, die wij juist voor ons hebben liggen, van den *Nieuwsbode*, van de *Kerkelijke en Amersfoortsche Courant*, van het *Oranjeblad* en het *Zondagsblad*, — wij noemen niet eens de vuilste en gemeenste organen der protestantsche pers, — zouden dienaangaande spoedig allen twijfel opheffen. Doch 't walgt ons in dien Augias stal den voet te zetten. 't Zij daarom voldoende, ter staving van ons oordeel, heden enkele uittreksels mee te deelen en toe te lichten uit eene enkele rubriek van het *Zondagsblad*, dat ten minste nog het talent heeft — en dat vermindert zijne schuldpligtigheid niet, — om het venijn, dat zijne pen distilleert, in sierlijk gevormde en blinkend gepolijste schalen toe te dienen.

In zijne rubriek: *Welk nieuws is er*, waarin het buitenland besproken wordt, vinden wij vooreerst het volgende: „De Koning van Sardinië is de gevierde gast van Groot-Brittannië en dat moet daar een vorst wel zijn, die den Paus het hoofd durft bieden.

„De reis van den Koning van Sardinië is een merkwaardig feit in de geschiedenis onzer dagen en men begrijpt nu dat de geestelijkheid in Italië die met leede oogen aanziet. Victor Emmanuel toch leeft en beweegt zich onder Rome's banvloek en is dat een leven of moest dat een leven zijn?

„Intusschen bekreunt hij zich blijkbaar zeer weinig over de vroeger zoo geduchte kerkelijke straf... Hij ging naar het Katholieke Frankrijk, het echt Katholieke Frankrijk, volgens het ultramontaansche Parijsche dagblad *l'Univers*, — het land, dat door de Voorzienigheid is gekozen, om de wereld, die Rome niet dient, te veredelen. Dan zal daar toch voor Koning Victor Emmanuel het gemeste luttel worden geslagt! Nauwelijks was Zijne Sardijnische Majesteit in Frankrijk aangekomen, of de Fransche hoogere geestelijkheid begaf zich op weg, om den verloren, maar niet berouwhebbenden, zoon te begroeten, en een hunner zeide zelfs luide en ten aanhoore der R. Katholieke wereld: die Vorst en onze Keizer — beiden zorgen voor het welzijn hunner Volken en voor het welzijn der R. Katholieke Kerk!

„De Pauselijke nuntius voltooide de nederlaag van Rome's gezag en stelde den door Rome getuchtigde Vorst voor aan het Korps diplomatiek.

„Ziedaar derhalve een staaltje van de waarheidsliefde en den urbanen toon, die het betrekkelijk heusche en wellevende *Zondagsblad* onderscheiden. Het weet, het te weten behoeft hem ten minste geene moeite te kosten, het weet dat in zijn geschrift de eene onwaarheid gestapeld is op de andere; het weet dat daarin de feiten verdraaid en in een valsche licht worden voorgesteld; het weet dat het zich de voldoening eener formeel tekst-vervalsing niet ontzegd heeft; toch aghet het zich de sarkasmen en de beschimping veroorloofd, waarop het, als op iets bijzonder smakelijks en lijns, zijn publiek vergast.

Of — om maar iets te noemen: — of weet het *Zondagsblad* niet, dat de Koning van Sardinië niet persoonlijk geëxcommuniceerd is? Een publicist moet geacht worden daar niet onkundig van te zijn. Doch dan weet hij ook, dat er geene reden bestond om hem de betamelijke hulde te onthouden, waarop hij, als Vorst, aanspraak heeft. Eene hulde, als hem van drie of vier Bisschoppen werd, werd ook aan Koningin Viktorie door den Aartsbischop van Parijs gebragt, toen zij zijne kathedrale kerk bezocht: waarom die dan geweigerd aan den sardinischen hooftgenoot van Frankrijk? Is integendeel niet dat verbeeldings spel van het *Zondagsblad*, dat Rome's gezag, eens nederlaag zou gleden hebben, toen Z. Exc. Mgr. Sacconi den Koning van Sardinië aan het korps diplomatiek voorstelde: hij hadt hield een diplomatiek gebruik, dat zijn grond heeft in een aan de apostolische nuntiaturen toegekend prerogatief; dat was alles.

Dit weinige wat betreft enkele der vele feiten, waar-

uit het *Zondagsblad* aanleiding neemt om aan eigen godsdiensthaat licht, en aan dien van anderen voedsel te geven. Doch erger maakt hij het nog, waar hij de onbeschaamdheid heeft aan een Bisschop woorden in den mond te leggen, die door deze niet gesproken zijn. De Bisschop van Avignon, — wij citeerden zijne woorden o. a. in ons voorlaatste Nummer, — wenschte Koning Victor Emmanuel toe, „dat het hem, zoowel als aan den Keizer, gegeven mogt worden twee van elkander onafscheidelijke zaken tot stand te brengen, den voorspoed der Kerk en het geluk van zijn volk.“ En wat maakt het *Zondagsblad* daarvan? Dat de Koning van Sardinië en de Keizer der Franschen — „dat beiden zorgen voor het welzijn hunner volken en voor het welzijn der R. Katholieke Kerk.“ Zoo iets, *Zondagsblad*, qualificeert men, in rond hollandsch, met een woord, dat wij niet noemen willen.

Eene zelfde onteerende qualifikatie verdient, wat het *Zondagsblad* in diezelfde rubriek, een weinig lager schrijft, dat namelijk Z. Em. de Kardinaal de Villecourt, heeft voorgesteld, dat de werken van Bossuet op den index zouden worden geplaatst. Wij noodigen het *Zondagsblad* uit, in 't belang van zijn eigen krediet, naauwkeurig op te geven, waar ter plaatse en in welke bewoordingen dit door Mgr. de Villecourt voorgesteld is. Tot zoolang, mag zijne waarheidsliefde met grond betwijfeld worden. Immers, waar dat gemeld wordt? In het *Zondagsblad*, niet waar, en mogelijk nog in eenig ander blad van dien stempel: doch, zeker, nergens anders. En zoo weet men dan ook wat men van dat fraaije vertelseltje te gelooven heeft. Fiktie; anders niet.

Dat trouwens is het groote middel, waarmee op de volksdriften gewerkt wordt door onruststokers als het *Zondagsblad* en zijns gelijken. Hoe zij hun gedrag kunnen verantwoorden, dat is hunne zaak. Maar bij de gevolgen, die het gemakkelijk hebben kan, hebben ook wij belang. En daarom protesteerden wij tegen en waarschuwen wij voor eene handelwijze als de hunne.

Men schrijft ons uit Rotterdam:

„De *Sermon de Charité* laatstleden Zaterdag in de R. K. kerk aan den Steiger door den HoogEerw. Heer Professor Broere gehouden, ten behoeve der door de *Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo* ondersteund wordende hui-gezinnen, heeft ruimschoots aan de verwachting beantwoord. Het groote kerkgebouw miste de noodige ruimte om de talrijke schaar van geloovigen, die derwaarts stroomden, te bevatten. De godsdienstige stemming, opgewekt door de doorwrochte rede van den beroemden hoogleeraar werd niet weinig verhoogd door de voortreffelijke wijze, waarop de muziekstukken, door den heer Verhulst, voor die gelegenheid vervaardigd, onder de leiding van den komponist door het uitstekend koorgezelschap der steigersche kerk werd ten uitvoer gebragt. De kollekte heeft de aanzienlijke som opgebracht van ongeveer 1200 gulden.

Wij lezen in de *Esperance* van Nancy:

„Onze verdwaalde broeders, die de zoogenaamd hervorming aanhangen, hebben luide kreten laten hooren bij de afkondiging van het dogma der Onbevleete Ontvangenis. Voor ons, Katholieken, volgen daaruit allerlei beschuldigingen van afgoderij, die zij ons kwistig toevoegen. Zij bedachten echter niet dat die bittere verwijten ook op Luther toepasselijk zijn, die zelf het groote voorregt van Maria erkend heeft, in een preek, door hem op het feest der Ontvangenis gehouden. Ziehier letterlijk zijn woorden:

„De Engel Gabriël zeide tot Maria: Gij zijt gezegend onder de vrouwen. Hij zou niet hebben kunnen zeggen: „gij zijt gezegend“ zoo een vloek op haar gerust hadde. Overigens was het behoorlijk en regtvaardig dat zij, van de erfzonde bevrijd bleef, de maagd, in wier schoot Christus vleesch worden zou, om voor aller zonden te boeten; want in de eigenlijke beteekenis wil „gezegend“ zeggen voorzien van de volle goddelijke genade, „dat is zonder zonde“.

„Wij voegen er den latijnschen tekst bij, zoo als die te vinden is in de *Enarrationes seu Postillas Martini Lutheri majores. Basileae 1546, in folio, p. 575*: „Angelus Gabriël ad eam dicebat. Benedicta tu inter mulieres. Non eni ad eam dici posset: Benedicta tu, si aliquando maledictioni obnoxia fuisset. Dignum etiam et iustum erat, hanc personam ab originali peccato preservari de qua Christus sumpturus erat carnem quā omnia peccata superaret. Illud enim propriè benedictum vocatur quod divina gratia donatum est, hoc est quod peccato caret.“

Het heeft de aandacht van Z. Exc. den Minister van Oorlog getrokken, dat manschappen tot de reserve der nationale militie behoorende, zich bij prov. kommandanten of chefs der korpsen hebben vervoegd, met verzoek om onder de wapenen te treden; en aangezien in de militaire bepalingen niet voorkomt dat zoodanige manschappen vóór den bepaalden tijd onder de wapenen kunnen komen, zonder eene verbindtenis voor zes jaren aan te gaan, zij ook steeds zijn afgewezen geworden. Op grond

van het groot aantal ontbrekende vrijwilligers, gevoeld bij de aanhoudende duurte, die het voor velen onmogelijk maakt aan den kost te komen, heeft Z. Exc. onder dagtrekking van 6 dezer N°. 17 B, voormelde auto teiten aangeschreven, dat de miliciens der reserve, die zich mogten aanmelden, in werkelijke dienst zullen worden opgenomen, zonder dat zij eene verbindtenis behoeven aan te gaan, en slechts moeten voorzien zijn van een bewijs van het bestaan hunner woonplaats, dat niet in hun onderhoud kunnen voorzien. Al verder daarbij bepaald, dat zoodanige manschappen, wanneer overige leden hunner ligting onder de wapenen zijn, met deze ten aanzien van groot verlof en andere gunsten weder geheel zullen worden gelijk gesteld.

De verandering in de uniform der zee-officieren heeft alleen betrekking op den jas voor gewone dienst en de muts; op de wijze zoo als onlangs reeds is vermeld moeten met 1 Jan. 1857 al de verandering hebben plaats gehad.

Z. M. heeft benoemd tot kantouregter te Zuidhorn, mr. R. A. Quintus; tot leden der commissie van administratie over de gevangnissen te Gouda, de heeren A. Smits, G. J. de Jong; en is aan de heer A. J. West-neng, op daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne trekking van lid van het kollegie van regenten over het h van arrest te Roermond, en in zijne plaats benoemd de heer M. P. H. Strens.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 11 December.

In deze zitting hebben de heeren Dullert en Blaupot Cate ingediend een voorstel tot het houden eener enquête trent de aangelegenheden betreffende de aanbesteding van plantjes voor de koperen pasmunt in Nederland en Indië.

De beraadslagingen over het gisteren behandelde en be aangegeven onderwerp zijn in deze zitting voortgezet. heer E. out van Soeterwoode heeft alstoen eene motie van voorgesteld, daartoe strekkende dat de Kamer, na de regeeringswege gegeven inlichtingen gehoord te hebben, overgaan tot de orde van den dag. Over die motie ben het woord gevoerd de heeren: Rochussen, van G stein, Wintgens, Thorbecke, Groen van Prinsterer, van B van Nispen van Sevenaer, de Poorter, van der Linden, Hoëvell, van Zuijlen van Nyevelt, Storm, van Akerla Luyben, Dommer van Poldersveldt, Hoffman, Bierma tting, Dirks en de Ministers van Buitenlandsche Zaken, Finantiën en van Koloniën waarna zij, in stemming ge met 45 tegen 14 stemmen aangenomen werd.

Na die stemming heeft de heer Dullert, ook namens heer Blaupot ten Cate, ~~verklard~~ het gedane voorstel to houden eener enquête in te trekken.

De Kamer zal in eene avondzitting, waartoe met 31 30 stemmen besloten is, de beraadslaging over hoofdstu voortzetten.

De buitenlandse tijdingen en bladen zijn heden aangekomen, zoodat wij van nieuwsberigten verstoken

ROTTERDAM, 11 Dec. Niettegens'aande het t mende drijfs, waarmede de rivier voor deze sta overdekt is, vertrokken heden ochtend nog verschee stoomhooien naar hunne bestemming en kwamen d verschillende rigting alhier aan. Eene meer dan h gewone levendigheid heerschte van ook bij de lig sen aan Oudehoofd, zoodat men zich daar schied kon bewegen. Moge het vriezende weder aanhoude kan men na dezen dag de vaart voorloopig als ge beschouwen.

HELLEVOETSLUIS 9 Dec. Klein is de R. K. ge alhier! maar groot was de algemeene droefheid, b bij de afscheidsrede gehouden door den WelEerw. Heer Pastoor W. Grijskamp, ten gevolge van Z verplaatsing naar het eiland Texel.

Slechts zes en twintig maanden mogt deze gem het geluk genieten, dezen beninden herder te be die door de voorbeeldigste zachtmoedigheid, en v vastige volharding in alle vaak al te moeijelijke o digheden, niet alleen de volmaakte liefde zijner k maar ook de toegenegenheid van alle weldenkende gezinden wist te verwerven, en in ruime mate te be

De wil des Heeren geschiedt, en daarom moge hier niet verder gaan dan ons laatst Vaarwel aan Z toeroepen; zullende voortaan alleen een genoegeijl denken aan ZWew. onze afscheidstranen opdro hetwelk voorzeker eene, ofschoon geringe dan streelende zelfsvoldoening voor ZWew. zijn zal.

KAMPEN, 10 Dec. Het ijsvermaak heeft alre hoogst droevig off'r geëschit. In den namiddag tó gisteren waagden zich in het naburige Haltem twé dige knapen te roekeloos op het brooze ijs in de nenkolk aldaar, en spoedig zakten zij er door; gerueht schoten terstond de grofvader des eenen vader van den anderen jongen ter hunner reddi doch ook deze vielen eensklaps door het ijs en vonden hun graf in het water. Groot was de verheid die onder de menigte toeschouwers heerschte

LUTTEN, 9 Dec. De ingevallen vorst heeft verzending uit de veenen gestaakt. De levendige echter in dit artikel nog zeer groot, in weerwil

en hoog waren, waaruit men opmaakt, dat elders ter den Pruth terugtrekkende en daarmee het doel des oorlogs onzes intiens bereikt was. Met den dood van Keizer Nikolaas was er, naar ons toeschijn, voor de onrust, welke de eer- en heerschzucht van zijn geslacht gesticht had, zoo veel hoete gedaan als de gerechtigheid der menschen verlangen kon; en van toen af hebben wij geoordeeld dat het Westen door verdere voortzetting des oorlogs niet kon worden gebaat."

— Ook uit Perigeux berigt men, dat aldaar op hetzelfde oogenblik als te Bordeaux, eene aardbeving gevoeld is; waa schijnlijk zal men later uit andere plaatsen in dat gedeelte van Frankrijk hetzelfde berigt ontvangen. De schokken waren vrij hevig; in een huis viel een vogelkooi van den muur; in een ander werden verscheidene beeldjes van een schoorsteen geworpen. Een heer, die de brug over de rivier overging, heeft een krachtige trilling gevoeld, en een sterk gedruisch in het water gehoord; het scheen of er eensklaps een hevige draaikolk ontstond en de stroom naar zijn oorsprong wederkeerde.

— Te Nizy-le-Comte, in het departement der Aisne, heeft men een steen gevonden in den vorm van een parallellogram, lang 88 en breed 40 duimen, en aan de hoeken als een zwaluwstaart gehouden, waarop in zeer fraaije letteren het volgende te lezen staat:

NVM — AVG — DEO — APO
LLINI — PAGO — VENNETI
PROSCAENIVM — L — NA
GIYS — SECVNDVS — DO
NO — DE SVO — D — DIT.

Dit opschrift is te belangrijker, daar men geene genoegzame oorkonden bezit omtrent Laon en de bevolking, welke de omstreken dier stad vóór het merovingeesch tijdvak bewoonden.

— Uit St. Gallen schrijft men: Nadat reeds eenigen tijd geleden de Bisschop een verbot tegen den tafeldans en de klopgceesten had uitgevaardigd, zoo heeft nu ook de evangelische kerkeraal besloten te dier zake een rondgaanden brief aan zijne onderhorige geestelijken te zenden, hen aanmanende dat dwaas onzinnig werk te bestrijden. De bladen twisten er over, of die dolzinnigheid meer bij Katholieken dan bij Protestanten bedreven wordt. Wij gelooven met den *wahrheitsfreund*, dat ware godsdienstigheid, zoowel bij Katholieken als Protestanten: er het beste behoedmiddel tegen is, en dat dit kwaad vooral bij die lieden gevonden wordt, welke kwakzalverij voor verlichting aanzien."

ENGELAND.

LONDEN, 10 Dec. De inhechtenisneming van den oostenrijkschen deserteur Turr wordt sedert eenigen tijd vinnig in de meeste bladen besproken, en voorgesteld als een beleediging, den engelsche vlag aangedaan. Er zijn echter enkele bladen, die het goed regt van Oostenrijk niet miskennen, en het feit mededeelen dat Turr in het midden der oostenrijksche armee in Wallachije verscheenen is, en niettegenstaande alle waarschuwingen de drielheid zoo ver gedreven heeft van openlijk aan te kondigen, dat hij door zijn tegenwoordigheid de vlag zou beschimpen, welke hij zoo lafhartig verlaten had.

In 1848 was Turr bij de Italiaansche armee en werd bij de voorposten geplaatst; ten gevolge van ongeregelde levenswijs met vele schulden bezwaar, besloot hij zich door de vlugt aan zijn moeilijken positie te onttrekken, doch niet te vreden met alleen naar den vijand over te loopen sleepte hij verscheidene soldaten mede.

En deze man waagt het, zoo zeggen de genoemde bladen, zich weder aan zijn oude kamraden te verootenen! en de engelsche armee zelve, onteert zij zich niet door in haar rangen avonturiers van allerlei soort, tot verraders en schelmen toe, in haar rangen op te nemen?

— Men leest in den *Times*: Wat moeite het russische gouvernement ook doe om de door den oorlog geleden schade voor Europa verborgen te houden, zij komt door velerlei toevallige omstandigheden voor den opmerkzamen beschouwer aan het licht. Voor den goeden gang der openbare aangelegenheden wordt de openbarmaking vereischt van een aantal feiten, uit welke zich laat opmaken hoeveel afbreuk de stoffelijke belangen der russische natie lijden. Daaronder behoort het overgrote aantal boedels wier veiling van overheidswege wordt aangekondigd: het zijn allen boedels die voor geldleningen verpand zijn en nu wegens wanbetaling door de schuldeischers in beslag genomen worden.

— Een ander feit van dien aard is dat de bevolkingstatistiek een volslagen stilstand aanwijst. Sedert 1851 is het aantal inwoners van Rusland niet toegenomen. Daar dit tijtvak ook twee of drie jaren bevat, die den oorlog en de veelvuldige ligtingen van manschappen voor het leger vooraf gegaan zijn, kunnen de ligtingen niet als de eenige oorzaak van het verschijnsel beschouwd worden, en moet men denken aan oorzaken van meer algemeen en bestendigen aard, die de natuurlijke uitbreiding der bevolking in Rusland tegenhouden: het bestaan nu van zoodanige oorzaken denken dat Rusland op den duur niet in staat zal zijn om het verlies

van manschappen telkens weder aan te vullen. Hierbij moet men ook niet uit het oog verliezen, dat in Rusland het aantal vrouwen de mannelijke bevolking veel meer overtreft dan in andere landen. De stilstand der bevolking is deels een gevolg van de toecoming der gewone sterfte in de laatste twee jaren, de heerschende ziekten hebben zich zoo ver verspreid, en een zoo hoogwaardig karakter aangenomen dat de generaal Pautin zich onlangs genoopt vond daarop te wijzen in dagorders aan regimenten van de landweer. Sedert verscheiden jaren komen er dag op dag gevallen van cholera ziekte voor in St. Petersburg, in Finland, in de Oostzee provincien, in Polen, in de Krim en den Kaukasus, alwaar die ziekte groote verwoestingen aangerigt heeft, vooral onder de troepen; en terwijl de opeenhooping van menschen inzonderheid geschikt schijnt te zijn om hare verbreiding te bevorderen, is Rusland verplicht om niet minder dan acht legers op de been te houden, namelijk het leger in Finland onder het bevel van den generaal Berg; de troepen in en rondom St. Petersburg onder den generaal Rudiger; het leger der Oostzee-provincien, onder den generaal Siewers; het westelijk leger in Polen onder Sumarakof; het middenste leger onder Paniutin; het zuidelijke onder Luders; het in de Krim onder Gartschakoff, en dat van den Kaukasus onder Murawieff.

»Er moet alzoo een tijd komen waarop het gebrek aan menschen een beslissenden invloed op de besluiten van Keizer Alexander uitoefent."

— Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat de kanseliers der verschillende legatiën zich den 28sten, op uitnodiging van de Porte, vereenigd hebben, ten einde met den minister van politie-maatregelen te beramen tegen de wanorde en de misdaden, waarvan de hoofdstad sedert eenigen tijd het tooneel is. Het publiek zag met verlangen het resultaat van die bijeenkomst te gemoet, want de zaken zijn nu zoo ver gekomen, dat men des avonds zekere wijken der stad zonder het grootste gevaar niet meer passeren kan.

— Laatsteleden Vrijdag heeft het hof van justitie te Dublin zich bezig gehouden met de zaak van den pater der Redemptoristen Vladimir Pecherine, beschuldigd van te Kingstown den Bijbel verbrand te hebben. Het openbaar ministerie heeft deze beschuldiging met kracht volgehouden, doch door den advocaat van eerstgemelde is met nadruk beweerd, dat hij niet den bijbel verbrand heeft, maar wel de geschriften, die ten gunste van de protestantsche en tegen de roomsche godsdienst geschreven waren.

De jury heeft, zooals wij reeds gemeld hebben, na langdurige beraadslagingen, den beschuldigde van het hem ten laste gelede feit vrijgesproken, welke vrijpraak met luidruchtige bijvalsbetuigingen door de aanwezige en de groote menigte, die de toegangen tot het paleis van justitie bezet hield, werd vernomen.

— De *Pacific* heeft berigten aangebragt uit New-York van den 27sten Nov. Daarmede verneemt men, dat de Heer Buchanan, de Amerik. gezant te Londen, aan zijne regering heeft gemeld, dat lord Clarendon de vermeedering van het engelsche eskader in de west-indische wateren in dien zin had uitgelegd, dat deze maatregel niet met vijandige bedoelingen jegens de Unie genomen was, doch ten doel had, de bescherming der britsche belangen tegen de zeeroovers.

Verder was het gerucht in omloop, dat door de vriendschappelijke verklaringen van Engeland, de britsche gezant te Washington, de Heer Crampton, waarschijnlijk bij de verzoening tusschen Engeland en de Vereenigde Staten teruggedorpen zou worden.

— De kamer van koophandel te New-York heeft een besluit genomen, waarin zij verklaart, dat de amerikaansche koophandel in den tegenwoordigen oorlog inner getrouw zal blijven aan de beginselen van onzijdigheid, die door de wet geboden worden.

De berigten uit Californie luiden gunstig; de Indianen bleven echter het Oregon-gebied verontrusten. Eene bende van 200 manschappen was van San Francisco vertrokken, ten einde zich te voegen bij den kolonel Walker, die nog immer meester is van Gracada en op eene officiële wijze erkend is door den gezant der Vereenigde Staten.

— Volgens berigten uit Mexico, dd. 18 November, is generaal Alvarez die stad aan het hoofd van 5000 man binnengetrokken. Het garnizoen aldaar had bij zijne komst de stad voor hem ontruimd.

Tijdingen uit Bombay van den 10den November te Triest ontvangen, melden dat de krijgsmet tegen de oproerige Santals was afgekondigd en dat het leger van Bengalen met 6000 man versterkt was; in het koninkrijk Oude was de opstand onderdrukt en de hoofden er van gedood.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 10 Dec. Uit Gluckstad meldt men, dat den 1sten December uit die stad met het stoomschip „Courier” 419 Mormonen met 133 kinderen naar Engeland zijn vertrokken. Zij waren met een extra-spoortrein van Kiel gekomen en men verwacht binnen weinige weken langs denzelfden weg een gelijk getal uit Denemarken.

UITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 11 Dec. De begrafenisplegtigheden van admiraal Broat zullen heden in het hôtel der invaliden plaats hebben.

— De luitenant-kolonel Baguet is bij eene verkenning door de Russen gevangen gemaakt: dit berigt is te Parijs direct uit Rusland aangebragt. Generaal Gortschakoff, aan wien deze officier werd voorgesteld, ontving hem met veel beleefdheid, en stelde de russische telegraaf ter zijner beschikking, om zijne familie van zijn lot te onderrigten.

— De *Moniteur* berigt de benoeming van den schoutbij-nacht B. uet-Willamez tot kommandant van het station in de levant en van het expeditie-korps in Griekenland in de plaats van den tot vice-admiraal bevorderden heer Jacquinat, voorts de benoeming van den schoutbij-nacht Rigaut de Genouilly tot lid van den admiraalits-raad in de plaats van de tot andere functien geropen vice-admiraal la Place.

De eerste trofsceen uit Sebastopol zijn in het Louvre aangekomen en vooreerst in de zaal van het assyrische museum geplaatst.

— Men verzekert, zegt de *Echo de l'Est*, dat er sprake is van de vorming van een kamp aan den Morzel, en wijt de gen. raal Treits van, die er het bevel zal voeren.

— In den *Constitutionnel* leest men: „In den tegenwoordigen stand kunnen de zaken niet lang blijven; er zal vrede gemaakt worden voor den aanvang van een nieuwen veldtocht, of de oorlog zal met nog meer kracht voortgezet worden en groeter omvang bekomen. Men heeft beweerd dat de effectieve sterkte der Franschen troepen die in het Oosten moesten overwinteren, verminderd was: dat is eene dwaling; de soldaten die uit de Krim terugkomen, waren voort vervangen; en er waren reeds geheele diviziën uit Frankrijk naar Konstantinopel op weg, voor dat de keizerlijke garde Sebastopol verlaten had.

— Aangaande de onderhandelingen wordt door de geachte dagbladen van Londen verzekerd, dat de westersche gezandheden geen regtsreeks voorstel van Rusland ontvingen hebben. Hierin zijn die dagbladen, naar wij gelooven, goed onderrigt; maar evenwel zeggen zij dat er onderhandelingen gevoerd worden met het doel om tot een spoedig herstel des vredes te geraken; ook dit schijnt naar te zijn, en kan met het eerstgemelde berigt overeenigd worden door de waarheid aan te nemen van het gerucht dat Oostenrijk werkzaam is om Rusland te dringen tot het aannemen van vredesvoorwaarden, die door Frankrijk en Engeland goedgekeurd zijn.

— De *Gazette de France*, een orgaan van de legitiemisten in Frankrijk zegt, in een van hare jongste nommers: „Hoe wij over den oorlog denken is bekend geweest. Tegen de zending van den vorst Mentschikoff naar Konstantinopel verklaarden wij ronduit, dat Frankrijk Rusland niet mocht laten voet zetten aan den Bosporus, doch even onbewimpeld hebben wij op vrede

De Oest. Ztg. deelt eenige bijzonderheden mede betreffende de verdedigingswerken te Nicolaïef. De stad is zoo veranderd dat men haar schier niet meer herkent. De eigenlijk gezegde fortifikatiën beginnen reeds op een afstand van 5 wersten van de stad, daar waar de Ingol in de Bug vloeit. Drie reijen kanonnen beletten den toegang. Meer dan 400 stukken geschut van verschillend kaliber verdedigen de stad van alle zijden. Men heeft geheele straten weggebroken en daarentegen groote kaserne- en hospitalen aangelegd, alsmede bomvrije magazijnen van amunitie en levensmiddelen. Het oude gebouw van de admiraliteit is in een fort veranderd, dat den naam draagt van admiraal Lazareff. Men ontwikkelt er eene buitengewone bedrijvigheid.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 December.

BEVALLEN (7 Dec.): A. Besem, geb. Eckelboom, D. — (8 Dec.): J. Fröwein, geb. van Zuylen, Z. - A. M. Willems, geb. van Dalfsen; doode D. — (9 Dec.): J. M. Knobel, geb. Kenchenius, dooden Z.

OVERLEDEN (4 Dec.): H. W. Roth, 9 j. — (5 Dec.): G. Cléban, 71 j. - J. M. Cladder, geb. Plaats, 36 j. — (6 Dec.): J. van den Broek, wed. A. Consen, 73 j. - G. J. Kraan, 36 j. - W. G. van Doorne, 3 m. — (7 Dec.): H. Köhler, 56 j. - J. Muller, 66 j. — (8 Dec.): M. N. J. Pontou, 23 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 55½	Livorno	2/m. f 39
„	zigt. „ 56	Napels	„ 87
Bordeaux	2/m. „ 55½	Petersburg	„ 1.68½
„	zigt. „ 55½	Weenen	6 w. „ 31½
Madrid	3/m. „ 243	Augsburg	„ 35½
Cádiz	„ 243	Frankfort	„ 98½
Seville	„ 240	Hamburg	2/m. „ 35
Bilbao	„ 241	„	zigt. „ 35½
Lissabon	„ 41½	Londen	2/m. „ 11.70
Porto	„ 41½	„	zigt. „ 11.85
Genoa	2/m. „ 45½	Rotterdam	„ ½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	10 DEC. 4½ n. geb.	11 DEC. 4½ n. geb.		10 DEC. 4½ n. geb.	11 DEC. 4½ n. geb.
Nederl. Werel. Schuld a 2½ pCt.	62½	62½	62½	62½	62½
Dito Dito	3	73½	73½	3	73½
Dito Dito	4	92½	92½	4	92½
O. I. Leening 1844	4	89½	89½	4	89½
Amortisatie	3½	89½	89½	3½	89½
Handel-Maatschappij	4½	89½	89½	4½	89½
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	89½	89½	4½	89½
Dito Hollandsche dito	4½	89½	89½	4½	89½
Obligatiën	4½	89½	89½	4½	89½
Maatschappij van Weld.	4	89½	89½	4	89½
Aand. Ned. Bank	4	89½	89½	4	89½
België, Certificaten	2½	50½	50	2½	50½
Dito Rothschild	2½	50½	50	2½	50½
Frankrijk, Obligatiën	3	20½	20	3	20½
Spanje, Onbep. Stukken	1½	20½	20	1½	20½
Nieuwe	3	38½	38½	3	38½
Binnenlandsche	3	33½	33½	3	33½
Cert. Comp. Sp. Com.	4½	4½	4½	4½	4½
Amortisable Schuld	7½	7½	7½	7½	7½
Portugal, te Londen	3	40½	40½	3	40½
Dito Uitgestelde	5	102	101½	5	102
Rusl. bij Hop & Co.	5	101	101	5	101
Dito A. 1828—1829	5	81½	81½	5	81½
Negot. 1831 en 1833	4½	87½	87	4½	87½
Nieuwe Engelsche	4½	75½	74½	4½	75½
Negot. 1840	4	75½	74½	4	75½
Dito Stieglitz	4	81½	81½	4	81½
Dito Nieuwe	4	81½	81½	4	81½
Certificaten te Hamburg	5	81½	81½	5	81½
Inschr. op 't Grootboek	6	81½	81½	6	81½
Dito Certificaten	6	81½	81½	6	81½
Polen, Obligatiën	4	81½	81½	4	81½
Aandeelen 1835	5	63½	63½	5	63½
Oostenrijk, Metalliek	5	67	66½	5	67
Dito Nationale	2½	32½	32½	2½	32½
Dito 1847	2½	32½	32½	2½	32½
Dito 1851 en 1852	2½	32½	32½	2½	32½
Dito Nieuwe	5	73½	73½	5	73½
Dito 1854	5	73½	73½	5	73½
Veener Bank	5	56½	56½	5	56½
Dito	4	56½	56½	4	56½
Aand. met Loting fl. 250	f	274	273½	f	274
Nieuwe dito 1854	3½	194½	194½	3½	194½
Pruiss. Aand. 1854	3½	194½	194½	3½	194½
Amerika, Bank-Aktiën Cort.	1½	194½	194½	1½	194½
Dito Orig.	5	99½	99½	5	99½
Napels, Cert. bij L. en B.	5	99½	99½	5	99½
Sardinië, te Londen	3	99½	99½	3	99½
Danemarken, dito	3	99½	99½	3	99½
Louisiana, te Londen	5	98½	98½	5	98½
Brazilië	5	98½	98½	5	98½
Dito 1843	5	18½	18½	5	18½
Mexiko, te Londen f 100	3	18½	18½	3	18½
Dito Onbepaalde	3	18½	18½	3	18½
Peru	4½	19½	19½	4½	19½
Grenada, dito f 100	2½	19½	19½	2½	19½
Dito Uitgestelde	6½	19½	19½	6½	19½
Ecuador	3½	19½	19½	3½	19½
Venezuela, te Londen	4½	19½	19½	4½	19½
Dito Uitgestelde	1½	19½	19½	1½	19½
Grieken, Bl. a f 100	5	19½	19½	5	19½
5 pCt. Stieglitz 187½, 79½, 79½; Ecuador onb. 3½; Gren. onb. 19½; Coupon Ecuador 45, ½.					

Binnenlandsche fondsen waren heden bij geringen omzet prijs-

hondend. Oostenrijk gevraagd op de verbeterde wisselkoers. De overige buitenlandse fondsen nagenoeg als gisteren, met uitzondering der russische fondsen, welke voor duitsche rekening tot veel verlaagde koersen werden afgegeven.

Koers van het Geld: Beloning 1 pCt., Prolongatie 4 pCt. Diskonto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Dec. Belg. leen. 2½ pCt. 53½; Obligatiën 3 pCt. —; id. 4½ pCt. 93½; Spanje 1—3 pCt. 19½; Binnenl. 3 pCt. 33½; Romeinen 5 pCt. 80½; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 66½.

PARIS, 11 Dec. Fransche 4½ pCt. 91.50; 3 pCt. 64.80; 3 pCt. Spanje 34½; id. 4½ pCt. 20½; 4½ pCt. Met. —; Rom. Leen 80.

LONDEN, 11 Dec. Consols 89, 3 pCt. Spanje buitenl. 39½; 1½ pCt. dito 20½; Comité-Bewijzen 4½; Passive 7½ 5 pCt. Rusl. 98; 4½ pCt. dito 89; 4 pCt. Hott. 98½; 2½ pCt. id. 64; 5 pCt. Sardinië 83; Brazilië 99; 4½ pCt. Peru 75½; Gren. uitg. 6½; id. werk. 19; 3 pCt. Mexiko 19½; Turkije —; 4 pCt. Portugal —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 11 Dec. Met. 5 pCt. 74; id. 4½ pCt. 65½; Bank-Aktiën 905; Wissel op Londen 10.41, Amst. —; Parijs 128. Goud —; Zilver 10½; Nieuwe Leening 97½.

BERLIJN, 11 Dec. 3½ pCt. Pr. Staatsch. —; 5 pCt. Rusland 96½; id. 4½ pCt. —; Wissel op Londen 27m. 6 Th. 20; Parijs 79½; Amst. —; Weenen 143½; Petersburg 98½.

HAMBURG, 11 Dec. Spanje 3 pCt. 31; id. 1 pCt. 19; Rusl. 5 pCt. 92; 3 pCt. Mexikanen —; 5 pCt. Sardinië —; Wissel op Amst. 36.10; Londen kort 13.4½; Weenen —.

FRANKFORT, 11 Dec. 5 pCt. Met. 67; 1 pCt. Spanje binnenl. 20½; id. 3 pCt. 32½; Wissel op Londen 3m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN	
Metalliek	f 26.97½ a —
Napelsche	„ — „ —
D.v. in Est.	11.72½ „ —
Eng. Rusl.	11.72½ „ —
Fransche	55½ „ —
Belgische	55½ „ —
Pruissische	f 34½ a —
Spaansche	„ — „ —
Hamb. Russ.	34 „ —
Russ. in A. R.	„ — „ —
„ Pap.	„ — „ —
Pools. in Fl.	26½ „ —

SPECIE-COURS.

Gouden Specien.	
Stukken à f 10 per Stuk	f 9.70 a 9.80
Oude Gerande Dukaten	5.55 a 5.65
Wigtige Souvereinen	11.75 a 11.85
„ Pistolen	9.55 a 9.6
Stukken van 20 Francs	9.35 a 9.45
Baren Goud en Specien à f 1442.60 per Ned. 3½ n. 11 a 11½ pCt.	
Zilveren Specien.	
Piasters	per Stuk f 2.55 a 2.60
Stukken van 5 Francs	2.33 a 2.36
Brabandsche Kroonen	2.65 a 2.70
Fransche	2.70 a 2.75
Pruissische Daalders	1.74 a 1.77
Zilver 1000 à 980	f — a —
900 à 700	104.20 a 104.70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 11 Dec. Tarwe. 161,2 & Hooglandsche Kleefsch 585, 590; 160/2 & dito f 580. Heden zijn de prijzen van Boter hier ter markt als volgt: 1ste kwal. f 50, 2de kwal. f 47, derde kwal. f 45. SCHIEDAM, 11 Dec. Rogge. Verkocht: 145/2 & gedr. Deensche f 396 6/10 w. — Gerst. 133 2 & Engelsche f 290 kont. — Moutwijn f 21; Jenever f 26,50; Amst. Proef f 27,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Dec. Le Seur, Gouverneur-Generaal Rochussen; Batavia. - Schenk, Aidina Anna Susanna, Suriname. - Busse, Dittmar, Alexandria. HELVOET, 11 Dec. Van der Veen, Maria Magdalena, Tjilatjap. - De Witt, Riga, St. Domingo.

Advertentiën.

Une Demoiselle de la R. C., munie de certificats de bonne conduite, et examinée pour la langue Française, Allemande, Hollandaise, Anglaise, l'Arithmétique, la Géographie, l'Histoire, etc., désire trouver une place de Gouvernante pour le mois de Mars ou de Mai prochain. On est prié de s'adresser franco, sous les Lt. M. J. au Bureau de cette feuille. (1592)

Fabriek van Kerk-Ornamenten.

BILLAUX aîné et BOLSUIS, te RIJSEL en te 's BOSCH.

(1536) J. J. ARKESTEYN EN ZON, Boekhandelaar te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Overwegingen voor alle dagen des jaars door Mgr. R. CHALONNER, Bisschop van Debra en V. Ap. Naar het Engelsch. Eerste Deel. Met Kerkelijk Goedkenning. Opgedragen aan Z. D. H. Mgr. JOANNES VAN HOYDONK, Bisschop van Breda. Prijs f 0.60. Bovenstaand, benevens al onze fonds-artikelen zijn mede in voorraad bij onzen Hoofd-Correspondent de Heer J. S. DE HAAS, te Amsterdam.

Bij den Drukker en Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSE Singel, hoek Beulingstraat, te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

VOLKS-ALMANAK

voor NEDERLANDSCHE KATHOLIEKEN, voor het jaar G. H. 1856,

BIJ-EEN-GEBRACHT

DOOR J. A. ALBERDINGK THIJM.

Vereerd met twee prentjens, door Edw. DUJARDIN Prijs: 40 Cts.

In den KALENDER van dezen jaargang, met de meezorg bewerkt door den Eerw. Heer J. J. VAN DER HORST komen voor: 36 beknopte levensschetsen van de geloofsverkondigers in deze landen.

Het MENGELWERK bevat:

Het vervolg en slot van Prof. DAVIDS belangrijkeid »over de Afbeelding der Heiligen»; Eene historische studie op den H. Gregorius VII, Dr. W. J. F. NUYENS; Een verhaal, getiteld: »De Drie Bloemen», door CATHARINA VAN STAVEREN; »Het Eerste Dietsche Charter, in Brabant», een langrijk hist.-romantisch taferel, door Prof. STALLAN; Een bespiegelend verhaal van Jonkv. MARIA LOUISE CHATELAIN; Een studie over Quinten Massys, van den Heer P. G. van der Meer; Een studie van den »De Sint-Genoveva», van den Hr. J. A. DE RIJK; Eene legende, verhaald door Mej. TRUDA F.; Bijzonderheden omtrent den frieschen Heilige St. Ede en omtrent de vroeger in den »Almanak» behandelde beroemde Nederlanders: Geert Grote en Stalpaert der Wiele; Voorts Gedichten van Mej. GERTRUDE C., DOROTHÉE GEERTRUDA E. T., de Heeren Professoren VAN DER P. KOETS, VAN MEURS, v. O., SMIETS, de Eerw. v. O. M. T. B., de HH. VAN BEERS, DAUTZENBERG DORNOLET DE BRAUWERE VAN STEELAND, VAN DUYSE VAN BERGH, VERKUYL, STEEMS, WATERBEUS, HEZENMANS, B. GEEST, LAMB. M. V., den Redakteur, en eindelijk: Eene reeks van vernuftige ANEKDOTEN.

La Franc-Maçonnerie dans sa véritable signification, ou son organisation, son but et son histoire. Par Ed. Em. ECKERT, Avocat à Dresde. Traduit de l'allemand, disposé dans un nouvel ordre et considérablement augmenté de documents authentiques sur la Franc-Maçonnerie Belge et Française, par l'abbé GYRARD du Diocèse de Liège, 2 vol. in 8° . . . f. Oeuvres de Brinde, 7 vol. . . . f.

Contenant:

LORENZO ou l'Empire de la religion. SILVA ou l'ascendant de la vertu. LES SOLITAIRES d'Isola Doma. ROSARIO, Histoire Espagnole. ETMOUR et ARTHUR. ISALA, Suite d'Etmoir et Arthur. DOM LEO, ou le pouvoir de l'amitié.

Een deeltje afzonderlijk à 40 Cents.

Claræ Simplicis explicationes libri Apocalypsoe anne Apostoli Auctore P. F. Verschraege, proetom I. Het 2e deel, waarmede dit werk compleet is, zal dig volgen. Epitome Theologiae Moralis St. Alphonsi de Liguorio, auctore P. MARTINO SCHMITT, tero cong. ars. redemptoris et theol. lectore, in 8°. Methode de Direction Spirituelle ou conduire les âmes à la perfection chrétienne, R. P. JEAN-BAPTISTE SCARAMELLI S. J.; suivi de quatre-vingts plans de Sermons dont la matière développée dans le cours de l'ouvrage. 4 vol. in 8°.

(1403) Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en U.